

Експертний висновок
до законопроекту «Про внесення змін до деяких законів України щодо
комісійної винагороди за послуги еквайрингової установи
(вартості торговельного еквайрингу)»
згідно з статтею 27 Бюджетного кодексу України

1. Назва законопроекту

Проект Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо комісійної винагороди за послуги еквайрингової установи (вартості торговельного еквайрингу)» (реєстр. №4178-1 від 15.10.2020 року), (далі – законопроект), внесений народними депутатами України Мезенцевою М.С. та ін.

2. Завдання законопроекту

З метою зниження фінансового навантаження на торговців, що приймають оплату за товари (роботи, послуги) шляхом безготівкових розрахунків з використанням платіжних карток, законопроектом пропонується внести зміни до Законів України «Про платіжні системи та переказ коштів в Україні» та «Про банки і банківську діяльність», зокрема, встановити законодавчі обмеження розмірів комісійної винагороди інтерчейндж та комісійної винагороди за послуги еквайра, що сумарно сплачують держателі електронних платіжних засобів розрахунків та торговці під час здійснення розрахунків за продані товари (виконані роботи, надані послуги), а також запровадити фінансову відповідальність за перевищення встановлених обмежень (максимальних розмірів відповідних комісійних винагород).

При цьому, слід зазначити, що реалізація положень законопроекту створює значні ризики того, що банки втратять зацікавленість у впровадженні платіжних продуктів та розвитку еквайрингової діяльності. Це, у свою чергу, призведе до значного падіння кількості та обсягу безготівкових операцій та, відповідно збільшенню готівкових розрахунків.

Так, за рахунок коштів, отриманих в якості комісійної винагороди за інтерчейндж, платіжні системи та банки пропонують своїм клієнтам (користувачам платіжних карток) бонуси за здійснення розрахунків, додаткові сервіси, тобто впроваджують різноманітні програми лояльності, що сприяють збільшенню зацікавленості громадян України у здійсненні безготівкових розрахунків.

Встановлення законодавчих обмежень на розмір комісійної винагороди за інтерчейндж може призвести до згортання таких програм лояльності на ринку платіжних послуг, в іншому випадку банки заміщатимуть недоотримані кошти за рахунок інших джерел, що призведе до підвищення тарифів на інші банківські

ДОКУМЕНТ СЕД Мінфін АСКОД

Сертифікат [58E2D9E7F900307B040000009E0E2F0014838300](#)

Підписувач [Драганчук Юрій Олегович](#)

Дійсний з [24.04.2020 13:01:11](#) по [24.04.2022 13:01:11](#)

Міністерство фінансів України

14020-04-3/32926 від 27.10.2020

послуги, збільшення вартості обслуговування платіжних карток, а також встановлення плати за ті послуги, які наразі не тарифікуються.

Водночас відповідно до Закону України «Про банки і банківську діяльність» банки є юридично незалежними, самостійно визначають напрями своєї діяльності та встановлюють процентні ставки і комісійні винагороди за своїми послугами. Банку забороняється встановлювати комісійні винагороди на рівні нижче собівартості банківських послуг у цьому банку.

При цьому слід зазначити, що вагомою складовою в загальній вартості комісії за еквайринг є міжбанківська комісійна винагорода, яка сплачується банком еквайром на користь банку-емітента. Така комісія встановлюється платіжною організацією платіжної системи відповідно до її політики та зазначається у відповідних договорах з учасниками цієї системи. Тобто встановлення її розміру є умовою договорів між платіжною організацією платіжної системи, банками емітентами та еквайрами.

Крім того, відповідно до статті 7 Закону України «Про Національний банк України» Національний банк України регулює діяльність платіжних систем та систем розрахунків в Україні, створює та забезпечує безперервне, надійне та ефективне функціонування, розвиток створених ним платіжних систем, визначає напрями розвитку сучасних електронних банківських технологій, контролює створення платіжних інструментів.

Враховуючи зазначене вважаємо, що законопроект потребує погодження з Національним банком України.

3. Оцінка впливу на показники бюджетів

У пояснювальній записці до законопроекту вказано, що проект Закону не потребує додаткових фінансових витрат із Державного бюджету України.

4. Вартісна величина впливу на показники бюджетів

У пояснювальній записці до законопроекту вказано, що проект Закону не потребує додаткових фінансових витрат із Державного бюджету України.

5. Пропозиції щодо можливостей фінансового забезпечення у відповідному бюджетному періоді законопроекту у разі його прийняття

Реалізація положень законопроекту не впливає на виконання закону про Державний бюджет України у поточному бюджетному періоді та не потребує внесення до нього змін.

6. Пропозиції щодо відповідності законам, що регулюють бюджетні відносини

Законопроект узгоджується із законами, що регулюють бюджетні відносини.

7. Пропозиції щодо розгляду законопроекту

Законопроект не може бути підтриманий у запропонованій редакції.

**Заступник Міністра фінансів
з питань європейської інтеграції**

Юрій ДРАГАНЧУК